

Якщо для вас питання вибору професії є актуальним, пропонуємо пройти кілька діагностичних методик. Вони допоможуть вам:

- дізнатися більше про себе;
- з'ясувати, що ви хочете отримати від професії, від роботи, від свого життя;
- вивчити свої інтереси та схильності;
- дослідити структуру особистості та виявити професійно важливі якості;
- ознайомитися із сучасними професійними категоріями;
- отримати конкретні рекомендації вибору професії або профілю навчання.

Отримане за результатами тестування резюме озброїть вас знаннями, які необхідні для *самостійного та усвідомленого вибору професії або профілю навчання.*

Методика Дж. Голланда

У кожній з наведених нижче пар професій виберіть ту, яка подобається Вам більше, ніж інша. У разі, якщо обидві професії для Вас досить непривабливі – дійте за принципом «з двох бід обирають меншу».

Програма дозволяє обрати лише одну професію із пари.

1.	Інженер-будівельник	Математик, фізик
2.	Інженер-механік	Продавець-консультант
3.	Квіткар-декоратор	Банківський службовець
4.	Музикант, композитор (аранжувальник)	Комерсант (організатор торгівлі)
5.	Кресляр	Дизайнер
6.	Філософ	Психотерапевт
7.	Учений-хімік	Бухгалтер, економіст
8.	Мистецтвознавець	Брокер, посередник при укладанні угод
9.	Контролер	Архітектор
10.	Дитячий лікар	Режисер
11.	Спеціаліст по зв'язкам з громадськістю	Перукар
12.	Лікар	Письменник, поет
13.	Правознавець, нотаріус	Менеджер з постачання чи збуту
14.	Оператор комп'ютера	Кінооператор
15.	Політик	Диктор або ведучий на ТВ
16.	Кравець, швачка	Секретар-референт
17.	Водій транспортного засобу	Спеціаліст з реабілітації інвалідів
18.	Ветеринар	Коректор
19.	Кухар, кондитер	Декоратор, художник-оформлювач
20.	Біолог	Вихователь (гувернер)
21.	Продюсер	Сценарист, драматург
22.	Історик, археолог	Бібліотекар, бібліограф
23.	Географ-океанолог	Менеджер з туризму
24.	Культуролог або релігієзнавець	Технолог харчової промисловості

25.	Службовець відділення зв'язку	Спеціаліст з профілактики дитячої злочинності
26.	Шкільний вчитель, викладач ВНЗ	Тренер з парашутного спорту
27.	Консультант служби зайнятості	Журналіст - театральний оглядач
28.	Спеціаліст лісового господарства, лісничий-мисливствознавець	Диспетчер аеропорту
29.	Продавець-касир	Астроном, астрофізик
30.	Менеджер по кадрах	Мультиплікатор
31.	Наладчик високоточних верстатів	Редактор наукового журналу
32.	Дипломат	Складальник радіо- і мікросхем
33.	Агроном у державному господарстві	Фермер-підприємець
34.	Співробітник санепідемстанції	Скульптор
35.	Політолог	Фахівець зі статистики
36.	Геолог-дослідник	Консультант з питань шлюбу
37.	Вчений-гуманітарій	Актор
38.	Логопед	Стенографіст
39.	Екскурсовод	Літературознавець
40.	Ревізор	Співробітник служби безпеки
41.	Перекладач художньої літератури	Психолог-практик
42.	Фахівець з ремонту електронної апаратури	Директор сервісного центру з ремонту електронної апаратури

Ключ

Перша цифра – номер пункту опитувальника, друга: 1 – вибір першої професії в парі, 2 – вибір другої професії)

Шкали	Відповіді
Б	4.2, 8.2, 11.1, 13.2, 15.1, 21.1, 23.2, 26.2, 28.2, 30.1, 32.1, 33.2, 40.2, 42.2
С	2.2, 6.2, 10.1, 11.2, 12.1, 17.2, 20.2, 25.2, 26.1, 27.1, 36.2, 38.1, 39.1, 41.2
К	3.2, 5.1, 7.2, 9.1, 13.1, 14.1, 16.2, 18.2, 22.2, 25.1, 29.1, 35.2, 38.2, 40.1
А	4.1, 5.2, 9.2, 10.2, 12.2, 14.2, 15.2, 19.2, 21.2, 27.2, 30.2, 34.2, 37.2, 41.1
ТП	1.1, 2.1, 3.1, 16.1, 17.1, 18.1, 19.1, 24.2, 28.1, 31.1, 32.2, 33.1, 34.1, 42.1
І	1.2, 6.1, 7.1, 8.1, 20.1, 22.1, 23.1, 24.1, 29.2, 31.2, 35.1, 36.1, 37.1, 39.2

Примітка: 1) кожна відповідь додає на відповідну шкалу по 1 балу;
2) бали, отримані за відповідними шкалами, підсумовуються.

Переведення отриманих сирих балів в стени

Юнаки до 17 років включно

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Б	0-4	5	6	7	8-9	10	11	12	13	14
С	0	1	2	3	4-5	6	7	8	9	10-14
К	0-3	4	5	6	7	8	9	10	11	12-14
ТП	0-2	3	4	5	6	7	8	9	10	11-14
А	0-1	2-3	4	5	6-7	8	9-10	11	12	13-14
І	0-1	2	3	4-5	6	7	8-9	10	11	12-14

Дівчата до 17 років включно

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Б	0-3	4	5	6	7	8-9	10	11	12	13-14
С	0-2	3	4	5	6-7	8	9	10	11	12-14
К	0-1	2	3-4	5	6	7	8	9	10	11-14
ТП	0	1	2	3	4	5	6-7	8	9	10-14
А	0-4	5	6	7-8	9	10	11	12	13	14
І	0-1	2	3	4	5-6	7	8	9-10	11	12-14

Жінки 18 р. і старші

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Б	1-3	4-5	6	7	8	9-10	11	12	13	14
С	1-3	4	5	6-7	8	9	10-11	12	13	14
К	1-2	3	4	5-6	7	8	9-10	11	12	13-14
А	1-2	3	4-5	6	7-8	9	10	11	12	13-14
ТП	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9-14
І	0	1-2	3	4	5-6	7	8	9-10	11	12-14

Чоловіки 18 р. і старші

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Б	0-4	5	6	7-8	9	10	11	12	13	14
С	0-1	2	3-4	5	6	7	8	9	10	11-14
К	0-2	3	4	5	6-7	8	9	10	11	12-14
А	0	1	2-3	4	5	6	7-8	9	10	11-14
ТП	0-1	2	3-4	5	6	7-8	9	10	11-12	13-14
І	0-1	2-3	4	5	6	7	8	9-10	11	12-14

По завершенні буде створено графік

Структура інтересів

Професії	Міра вираженості інтересу
підприємницькі	6,67
соціальні	7,33
конвенційні	6,22
артистичні	3,00
техніко-реалістичні	6,88
інтелектуальні	5,00

ТЕХНІКО-РЕАЛІСТИЧНІ ПРОФЕСІЇ пов'язані з діяльністю, яка передбачає використання інструментів (також механізмів, машин, приладів). Предметом праці є реальні речі (матеріальні цінності та засоби виробництва), їх створення, експлуатація або перетворення. Дана сфера тісно пов'язана з техніко-технологічними процесами в різних галузях промислового виробництва. Професійні завдання мають конкретний алгоритмічний характер. Результат праці повинен бути прогнозованим і матеріальним.

Цінності: впровадження нових технологій, створення матеріальних благ, необхідних суспільству практичних і корисних речей.

Види професій: інженерно-технічні, виробничо-технологічні, телекомунікації і зв'язок, будівельні, транспортні, робочі.

ПІДПРИЄМНИЦЬКІ ПРОФЕСІЇ пов'язані з діяльністю, успішність в якій залежить від наявності таких якостей, як енергійність, ініціативність, схильність до ризику і конкурування, лідерські та організаторські здібності, честолюбство, рішучість і тактична гнучкість в досягненні цілей.

Цінності: досягнення визнання, високого соціального статусу (кар'єра), постійне розширення свого впливу в суспільстві; фінансовий успіх.

Види професій: бізнес і підприємництво, керівництво і менеджмент, маркетинг, рекламна діяльність, політика, юридичні (вибірково), репортерські, зв'язки з громадськістю.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ПРОФЕСІЇ пов'язані з діяльністю аналітичного та дослідницького характеру, метою якої є вивчення явищ, подій і об'єктів в науково-теоретичному аспекті. Характер завдань вимагає високого рівня інтелекту, творчих здібностей, розвиненого абстрактного мислення. Результат праці може бути непередбачуваним та нематеріальним.

Цінності: збір, узагальнення та аналіз інформації, виведення об'єктивних закономірностей, висунення гіпотез і створення концепцій, розробка нових технологій і методології науки.

Види професій: теоретичні та прикладні наукові дослідження в різних галузях, викладання у вищій школі, розробка нових технологій, інформаційно-аналітична робота.

СОЦІАЛЬНІ ПРОФЕСІЇ пов'язані з різними видами соціальної роботи, сферою обслуговування, педагогікою та медициною. Робота вимагає постійного особистого спілкування, вміння контактувати з людьми, переконувати і пристосовуватися, обслуговувати, виховувати, допомагати, а також конструктивно вирішувати конфлікти, спираючись на інтуїцію і емоційний контакт. Результат праці не завжди можна передбачити.

Цінності: соціально-психологічна допомога і підтримка, турбота про здоров'я, матеріальне забезпечення та духовний розвиток людей.

Види професій: соціальна робота, педагогіка і виховання, інформаційно-комунікативна сфера, психологія, соціологія, медицина, сфера обслуговування.

КОНВЕНЦІОНАЛЬНІ ПРОФЕСІЇ пов'язані з чітко структурованою діяльністю, що спирається на цілі, завдання і цінності, сформовані звичаями і традиціями суспільства. Підхід до вирішення завдань носить стереотипний, практичний і конкретний характер. Змістом професійних завдань зазвичай є фіксація та обробка інформації або виконання будь-якої діяльності у відповідності з чіткими алгоритмами та інструкціями.

Цінності: збереження накопичених суспільством духовно-моральних і матеріальних благ, контроль беззастережного виконання прийнятих норм і правил.

Види професій: фінансово-економічні, бухгалтерсько-аудиторські, юридичні (вибірково), програмістські (вибірково), конторські і операційні, бібліотечна справа, державна служба, робота в фіскальних органах.

АРТИСТИЧНІ ПРОФЕСІЇ пов'язані з діяльністю, яка передбачає творчий, нестандартний підхід до вирішення професійних завдань. Це вимагає наявності розвинених фантазії та уяви, опори в роботі на інтуїцію та емоції, незалежності у прийнятті рішень.

Цінності: самовираження за допомогою художньої творчості, можливість втілити в результатах праці свою індивідуальність та естетичні ідеали.

Види професій: мистецтво (література, живопис і т.п.), театр і кіно, мистецтвознавство і художня критика, естрада і шоу-бізнес, архітектура, дизайн, декоративно-прикладне мистецтво.

Індикатор типів Майєрс–Бріггс (форма F)

Вам буде запропоновано набір запитань, за допомогою яких можна визначити Ваш тип особистості та притаманні цьому типу індивідуальні особливості, сильні та слабкі сторони, професійні сфери, в яких ви можете досягти успіху та багато іншого.

У пропонованій методиці важливі не питання самі по собі, а відповіді, що вказують на певні симпатії та антипатії. Такі переваги важливі тим, що створюють безліч корисних і цінних людських відмінностей – в інтересах і уміннях, в задоволеності роботою певного виду і успішності в ній. Розуміння цих відмінностей і того, наскільки значними вони можуть бути, допомагає жити, працювати і ладнати з людьми.

На запропоновані Вам запитання немає «правильних» або «неправильних» відповідей. Ваші відповіді допоможуть визначити, як Ви вважаєте за краще дивитися на речі, і яким чином Ви приймаєте рішення. Усвідомлення своїх переваг і вивчення переваг інших людей допоможе Вам осмислити, які Ваші сильні сторони, від яких видів роботи Ви можете отримувати задоволення і в яких процвітати, як можуть люди з різними уподобаннями ставитися один до одного і бути цінними для суспільства.

Прочитайте запитання і всі варіанти відповідей. Відповідайте швидко, не роздумуйте. Ваша перша реакція з найбільшою імовірністю буде тим природним для Вас способом мислити, відчувати або діяти, який потрібно знайти.

Яка відповідь найкраще підходить для опису того, як Ви зазвичай думаєте, відчуваєте або дієте?

1. Дотримання розкладу, графіку

- (a) імпонує Вам, або
- (b) завдає клопіт та обмежує?

2. Ви зазвичай краще ладнаєте

- (a) з людьми, які наділені багатою уявою, або
- (b) з людьми прагматичними?

3. Якщо в натовпі на Вас витріщаються незнайомці, то Ви

- (a) зазвичай усвідомлюєте це, або
- (b) рідко це помічаєте?

4. Ви обережніше поведетеся

- (a) з почуттями людей, або
- (b) з їх правами?

5. Ви схильні

- (a) отримувати задоволення від прийняття рішень, або
- (b) радіти тому, що є обставини, які приймають рішення за Вас?

6. Коли Ви перебуваєте в групі, то охочіше

- (a) приєднуєтеся до загальної розмови, або
- (b) окремо розмовляєте з людьми, яких добре знаєте?

7. Коли Ви більше знаєте або вмієте в певній галузі, ніж оточуючі люди, Вам більше подобається

- (a) берегти свої переважаючі знання, або
- (b) ділитися ними з тими, хто бажає вчитися?

8. Коли Ви зробили все, що можете, щоб виправити неприємну ситуацію, то

- (a) здатні перестати турбуватися про неї, або
- (b) вона продовжує в більшій чи меншій мірі переслідувати Вас?

9. Якщо Вас запитають суботнім ранком, що Ви збираєтеся робити в цей день, Ви

- (a) зможете відповісти досить чітко, або
- (b) перерахуйте вдвічі більше справ, або
- (c) відповісте «поживемо – побачимо»?

10. Як Ви вважаєте, в цілому,

- (a) найкраще живеться дітям, або
- (b) життя більш цікаве для дорослих?

11. Роблячи те ж, що і багато інших людей, Вам більше подобається

- (a) робити це загальноприйнятим способом, або
- (b) або винаходити свій власний спосіб?

12. Коли Ви були маленьким, то
 (a) були впевнені в батьківській любові і глибокій прихильності до Вас, або
 (b) відчували, що вони захоплюються іншою дитиною і схвалюють її більше, ніж Вас?
13. Ви
 (a) віддаєте перевагу робити справи в останню хвилину, або
 (b) вважаєте, що це занадто тисне на нерви?
14. Якщо поломка або плутанина зупинила роботу, над якою працювали Ви і багато інших людей, Ви будете прагнути
 (a) насолодитися перепочинком, або
 (b) знайти ту частину роботи, яку все ще можна виконувати, або
 (c) приєднатися до «аварійної команди», яка буде боротися із труднощами?
15. Ви зазвичай
 (a) вільно проявляєте Ваші почуття, або
 (b) тримаєте їх при собі?
16. Коли Ви вибрали напрямок дій, то
 (a) переглядаєте його, якщо виявляються непередбачені труднощі, або
 (b) зазвичай слідуєте йому до кінця, навіть якщо це може завдати незручності Вам або оточуючим?
17. Читаючи для задоволення, Ви
 (a) насолоджуєтеся дивними, оригінальними способами вираження думок, або
 (b) віддаєте перевагу письменникам, які чітко говорять, що мають на увазі?
18. У рядовій аварійній ситуації Ви віддаєте перевагу
 (a) виконувати розпорядження і бути корисним,
 (b) або віддавати розпорядження і бути відповідальним?
19. На вечірках Ви
 (a) іноді сумуєте, або
 (b) завжди веселитесь?
20. Вам важче пристосуватися
 (a) до рутини, або
 (b) до постійних змін?
21. Ви б охочіше взяли на себе важкий тягар понаднормової роботи заради
 (a) додаткових зручностей і розкоші, або
 (b) шансу досягти чогось важливого?
22. Справи, які Ви плануєте або починаєте,
 (a) майже завжди ті справи, які Ви можете довести до кінця, або
 (b) частіше ті справи, які виявляються занадто важкими для завершення?
23. Для Вас більш приваблива
 (a) особа швидкого і блискучого розуму, або
 (b) практична людина зі здоровим глуздом?
24. Ви вважаєте, що люди в цілому
 (a) недостатньо кмітливі, щоб оцінювати і приймати ідеї, крім своїх власних, або
 (b) досить сприйнятливі?
25. Коли Вам потрібно зустрітися з незнайомими людьми, це
 (a) приємно для Вас, або принаймні не викликає ускладнень, або
 (b) забирає у Вас дуже багато сил?
26. Ви схильні
 (a) цінувати почуття більше, ніж логіку, або
 (b) цінувати логіку більше, ніж почуття?
27. Ви віддаєте перевагу
 (a) заздалегідь організувати побачення, вечірки і т.п., або
 (b) вільно робити те, що здається цікавим, коли приходиться час?
28. Плануючи що-небудь, що стосується інших людей, Ви віддаєте перевагу
 (a) відкривати їм свої секрети, або
 (b) тримати їх у невіданні до останнього моменту?
29. Що є великим компліментом: бути названим
 (a) людиною ширих почуттів, або
 (b) послідовною і розсудливою людиною?
30. Коли Вам необхідно прийняти рішення, Ви зазвичай
 (a) робите це відразу, або

- (b) відтягуєте прийняття рішення до тих пір, поки це можливо?
31. Коли Ви стикаєтеся з несподіваними труднощами в роботі, то розглядаєте їх як
 (a) нещастя, або
 (b) перешкоду, або
 (c) звичайну справу?
32. Ви майже завжди
 (a) насолоджуєтеся теперішнім моментом і максимально використовуєте його, або
 (b) відчуваєте, що найбільш важливе і цінне саме попереду?
33. Вас
 (a) легко зрозуміти як людину, або
 (b) важко зрозуміти як людину?
34. З більшістю знайомих людей Ви
 (a) відчуваєте, що вони мають на увазі саме те, що говорять, або
 (b) відчуваєте, що повинні стежити за прихованим змістом?
35. Якщо Ви починаєте великий проект, який зобов'язані виконати за тиждень, то
 (a) виділяєте час, щоб скласти список необхідних справ і визначити порядок їх виконання, або
 (b) просто занурюєтеся в нього?
36. Вирішуючи особисту проблему, Ви
 (a) відчуваєте себе більш упевнено, якщо попросили поради в інших людей, або
 (b) відчуваєте, що ні у кого, крім Вас, немає кращої позиції, щоб виносити судження?
37. Ви більше захоплюєтеся людьми, які
 (a) дотримуються загальноприйнятих норм поведінки, щоб ніколи не кидатися в очі, або
 (b) занадто незвичайні та індивідуальні, щоб піклуватися про те, чи вирізняються вони?
38. Яка помилка Вам більш властива:
 (a) все життя дрейфувати від однієї справи до іншої, або
 (b) залишатися в наїждженій колії, навіть коли вона Вам не підходить?
39. Коли Ви натрапляєте на людей, що мають помилкові переконання, то відчуваєте, що
 (a) Ваш обов'язок – наставити їх на істинний шлях, або
 (b) помилятися – це їх право?
40. Коли у Вас з'являється привабливий шанс стати керівником, Ви
 (a) приймаєте його як щось, з чим Ви точно впораєтеся, або
 (b) іноді навмисно втрачаєте його, оскільки занадто скромно оцінюєте свої можливості, або
 (c) або лідерство Вас навіть не приваблює?
41. Серед своїх друзів Ви
 (a) одним з останніх дізнаєтеся, як йдуть справи, або
 (b) той, у кого про кожного повно новин?
42. Для Вас найкраще, якщо Ви
 (a) маєте справу з несподіванками, або
 (b) дотримуетесь ретельно розробленого плану?
43. Важливість правильного виконання тесту в цілому
 (a) допомагає Вам зосередитися і зробити все, що в Ваших силах, або
 (b) заважає Вам зосередитися і відповісти правильно?
44. У вільний час Ви
 (a) дуже любите десь зупинитися та підкріпитися, або
 (b) зазвичай віддаєте перевагу витратити час і гроші іншим способом?
45. Коли справи завалювали Вас найжахливішим чином, Ви вважали, що
 (a) потрапили в безвихідну ситуацію, або
 (b) зможете вибратися, якщо будете робити тільки найнеобхідніші речі?
46. Більшість людей, яких Ви знаєте,
 (a) приймають на себе справедливую частку похвали та осуду, або
 (b) привласнюють все можливе визнання, а вину перекладають на кого-небудь іншого?
47. Коли Ви опинилися в незручному становищі, то зазвичай
 (a) змінюєте предмет розмови, або
 (b) обертаєте все на жарт, чи

- (с) наступного дня все ще обмірковуєте, що потрібно було сказати?
48. Емоційні підйоми і спади, які Ви здатні відчувати,
 (а) досить помітні, або
 (б) швидше помірні?
49. Чи вважаєте Ви, що виконання повсякденної рутинної роботи
 (а) це зручний спосіб справитися зі справами,
 (б) або болісне, навіть якщо необхідне?
50. Ви зазвичай
 (а) товариські, або
 (б) досить мовчазні і стримані?
51. У ранньому дитинстві (в 6-8 років) Ви
 (А) вважали, що Ваші батьки – дуже мудрі люди, яких потрібно слухатися, або
 (б) вважали їх керівництво втомливим й уникали його, коли можливо?
52. Коли у Вас є пропозиція, яку доцільно висловити на нараді, Ви
 (а) встаєте і робите це як щось, само собою зрозуміле, або
 (б) сумніваєтеся, чи варто це робити?
53. Вас більше дратують
 (а) химерні теорії, або
 (б) люди, які не люблять теорій?
54. Коли Ви допомагаєте груповій справі, Вас частіше вражає
 (а) співпраця у спільній роботі, або
 (б) неефективність спільної роботи, або
 (с) Ви не берете участь в групових справах?
55. Коли Ви на день йдете кудись, то
 (а) плануєте, що будете робити і де, або
 (б) просто йдете?
56. Речі, про які Ви турбуєтеся,
 (а) часто в дійсності цього не варті, або
 (б) завжди більш-менш серйозні?
57. Приймаючи важливе рішення, Ви
 (а) вважаєте, що можете довіряти своїм почуттям у виборі того, що потрібно робити, або
 (б) думаєте, що Ви повинні зробити логічний вчинок, незалежно від того, що Ви відчуваєте з цього приводу?
58. Ви прагнете мати
 (а) глибокі дружні стосунки з деякими людьми,
 (б) або численні дружні зв'язки з безліччю різних людей?
59. Ви думаєте, що Ваші друзі відчувають, що
 (а) Ви відкриті для пропозицій, або
 (б) знають, що краще й не намагатися відговорити Вас від того, що Ви вже вирішили зробити?
60. Ідея складання списку того, що Вам потрібно буде зробити за вихідні,
 (а) зацікавлює Вас, або
 (б) залишає Вас байдужим, або
 (с) однозначно пригнічує Вас?
61. Ви б охочіше відправилися в туристичну поїздку
 (а) з компаньйоном, який вже подорожував і орієнтується в цій сфері, або
 (б) один чи з кимось ще менш досвідченим, ніж Ви?
62. Ви б надали перевагу
 (а) можливості, яка може привести до великих справ, або
 (б) досвіду, який неодмінно принесе Вам задоволення?
63. Серед Ваших особистих переконань присутні
 (а) деякі ідеї, які неможливо перевірити, чи
 (б) тільки ті погляди, які можуть бути підтвержені доказами?
64. Ви б охочіше
 (а) підтримали загальноприйняті методи здійснення добрих справ, або
 (б) проаналізували, що ще не в порядку, і зайнялися невирішеними проблемами?
65. З власного досвіду, Ви
 (а) часто захоплюєтеся ідеєю чи проектом, а потім гірко розчаровуєтеся, наче, злетівши на небеса, впали з них на землю, або

(b) досить критичні до свого ентузіазму, що не дозволяє Вам розчаруватися і впасти?

66. Чи думаєте Ви, що

(a) у Вас більше ентузіазму ніж у звичайних людей, або

(b) у Вас менше натхнення, ніж у звичайних людей?

67. Якби Ви поділили всіх знайомих людей на тих, хто Вам подобається, хто не подобається і хто Вам байдужий, більше б виявилось

(a) тих, хто Вам подобається, або

(b) тих, до кого Ви відчуваєте неприязнь?

(На наступне питання (№68) і лише на нього Ви можете відмітити дві вірні відповіді)

68. У повсякденній діяльності Ви

(a) отримуєте задоволення від авральної ситуації, яка змушує виконати роботу вчасно, або

(b) ненавидите працювати під тиском, або

(c) зазвичай так плануєте роботу, щоб не було потреби працювати під тиском?

69. Ви охочіше висловитесь, щоб

(a) похвалити, або

(b) засудити?

70. Що буде більшою похвалою: сказати, що людина володіє

(a) проникливістю, або

(b) здоровим глуздом?

71. Граючи в карти. Ви найбільше насолоджуєтесь

(a) спілкуванням,

(b) радістю перемоги,

(c) проблемою отримання максимального виграшу

(d) ризиком гри на гроші, або

(e) Ви не отримуєте задоволення від гри в карти?

Яке слово (словосполучення) в кожній парі Вам більше подобається?

72. (a) непохитний
(b) добросердечний
73. (a) наділений багатого уявою
(b) прозаїчний
74. (a) регулярний
(b) спонтанний
75. (a) вроджений
(b) набутий
76. (a) припущення
(b) достовірність
77. (a) неформальна вечірка
(b) театр
78. (a) будувати
(b) винаходити
79. (a) аналізувати
(b) співчувати
80. (a) популярний
(b) інтимний
81. (a) грошова винагорода
(b) сердечна подяка,
благословення
82. (a) випадковий
(b) точний
83. (a) діючий
(b) мислячий
84. (a) некритичний
(b) критичний
85. (a) регламентований
(b) стихійний
86. (a) переконливий
(b) зворушливий
87. (a) неговіркий
(b) балакучий
88. (a) констатація
(b) абстрактне поняття
89. (a) м'який
(b) твердий
90. (a) виробництво
(b) задум
91. (a) прощати що-небудь
(b) терпіти, миритися з чим-
небудь
92. (a) енергійний
(b) спокійний
93. (a) хто
(b) що
94. (a) порив
(b) рішення
95. (a) говорити
(b) писати
96. (a) прихильність
(b) ніжність
97. (a) пунктуальний
(b) неквапливий
98. (a) розсудливий
(b) зачарований
99. (a) мінливий
(b) постійний
100. (a) детермінований
(b) відданий
101. (a) система
(b) родзинка
102. (a) факти
(b) ідеї
103. (a) співчуття
(b) далекоглядність
104. (a) конкретний
(b) абстрактний
105. (a) справедливість
(b) милосердя
106. (a) незворушний
(b) жвавий
107. (a) робити
(b) творити
108. (a) насторожений
(b) довірливий
109. (a) упорядкований
(b) безтурботний
110. (a) затверджувати
(b) сумніватися
111. (a) прихильний
(b) непохитний
112. (a) основа
(b) шпиль
113. (a) швидкий
(b) обачний
114. (a) міркування
(b) відчуття
115. (a) теорія
(b) досвід
116. (a) компанійський
(b) відокремлений
117. (a) знак
(b) символ
118. (a) систематичний
(b) епізодичний
119. (a) буквальный
(b) фігуральний
120. (a) миротворець
(b) суддя
121. (a) приймати
(b) змінювати
122. (a) погоджуватися
(b) дискутувати
123. (a) управлінець
(b) учений

Яка відповідь найкраще підходить для опису того, як Ви зазвичай думаєте, відчуваєте або дієте?

124. Ви розглядаєте найбільш рутинні

частини свого дня як

(a) заспокійливі, або

(b) нудні?

125. Якщо Ви думаєте, що організація, до

якої Ви належите, нечесно з Вами

розплачується, то краще за все

(a) мовчки прийняти це, або

(b) якщо це необхідно, використовувати

погрозу звільнення, щоб відстояти свої

права?

126. Ви

(a) практично з будь-якою людиною можете

розмовляти стільки часу, скільки необхідно,

(b) або можете довго говорити тільки з

деякими людьми чи в певних обставинах?

127. Коли незнайомі люди звертають на Вас

увагу, це

(a) створює Вам дискомфорт, або

(b) зовсім Вас не турбує?

128. Якби Ви були вчителем, Ви б охочіше

вели

(a) практичні предмети, або

(b) предмети, що включають теорію?

129. Коли що-небудь починає входити в

моду, Ви зазвичай

(a) одним з перших це випробовуєте, чи

(b) не дуже цим цікавитесь?

130. Вирішуючи складну особистісну

проблему, Ви

(a) тривожитесь сильніше, ніж це потрібно

для прийняття рішення, або

(b) тривожитесь не більше, ніж того вимагає

ситуація?

131. Якщо Вам здається, що люди Вами

нехтують, то Ви

(a) говорите собі, що вони нічого не хотіли

цим сказати, чи

(b) перестаєте вірити в їх хороші наміри і

залишаєтеся насторожі з ними і пізніше?

132. Коли Ви повинні виконати особливо

важливу роботу, Ви волієте

(a) ретельно організувати її перед стартом,

(b) або по ходу дій виявляти, що для неї

необхідно?

133. Як Ви вважаєте, що є гіршим недоліком:

(a) проявляти занадто багато сердечності,

(b) або не мати достатньої сердечності?

134. На вечірці Вам подобається

(a) сприяти тому, щоб вона йшла успішно,

(b) або дозволяти кожному веселитися по-

своєму?

135. Коли з'являється нова можливість, то Ви

(a) приймаєте рішення щодо неї досить

швидко, або

(b) іноді втрачаєте шанс, тому що занадто

затягуєте з рішенням?

136. Керуючи своїм життям, Ви

(a) берете на себе занадто багато і

потрапляєте в скрутні ситуації, або

(b) стримуєте себе, щоб керувати було

зручніше?

137. Коли Ви про щось однозначно не праві,
то

(a) визнаєте свою помилку, або

(b) не визнаєте помилку, навіть якщо всі про

неї знають, або

(c) Ви ніколи не помиляєтесь?

138. Нові люди, яких Ви зустрічаєте, можуть

розповісти про те, чим Ви цікавитесь

(a) відразу, або

(b) тільки після того, як краще

познайомляться з Вами?

139. Закінчивши вдома якусь побутову

роботу, Ви

(a) точно знаєте, що робити далі, і готові

взятися за цю справу із старанністю, або

(b) раді розслабитися до наступного

натхнення?

140. Як Ви думаєте, що важливіше:

(a) вміти бачити можливості в ситуації, або

(b) вміти пристосуватися до реальних фактів?

141. Ви переконані, що люди, яких Ви особисто знаєте, своїми успіхами в більшій мірі зобов'язані

(a) здібностям і важкій роботі, або

(b) удачі, або

(c) обману, зв'язкам та вмінням йти по головах?

142. Щоб виконати роботу, Ви намагаєтесь

(a) почати заздалегідь, щоб мати в кінці запас часу, або

(b) в останній момент розвинути дуже високу швидкість?

143. Після спілкування із забобонними людьми Ви

(a) відчуваєте себе принизливо зараженим їх забобонами, або

(b) залишаєтесь абсолютно незачепленим?

144. Коли Ви не згодні з тим, що було сказано, Ви

(a) зазвичай залишаєте все, як є, або

(b) влаштовуєте дискусію, сперечаєтесь?

145. Вас швидше варто вважати

(a) практичною людиною, або

(b) винахідливою людиною?

146. Серед усіх прийнятих Вами корисних рішень

(a) є ті, яких Ви дотримуєтесь донині, або

(b) немає жодного, яке збереглося б до сих пір?

147. Ви б вважали за краще працювати під керівництвом людини, яка

(a) завжди добра, або

(b) завжди справедлива?

148. У великій групі частіше

(a) Ви представляєте людей один одному,

(b) або Вас представляють?

149. Ви б вважали за краще дружити з тією людиною, яка

(a) завжди приходиться з новими ідеями, або

(b) обома ногами стоїть на землі?

150. Коли Вам необхідно мати спільну справу з незнайомими людьми, то Ви

(a) відчуваєте себе впевнено і невимушено, або

(b) дещо метушитесь і тривожитесь, що вони не захочуть з Вами зв'язуватися?

151. Якщо було заздалегідь встановлено, що Ви повинні зробити певні речі у визначений час, Вам це

(a) приємно, так як дозволяє узгодити плани, або

(b) дещо неприємно, оскільки зв'язує?

152. Ви вважаєте, що сарказм

(a) ніколи не повинен використовуватися там, де він може поранити людські почуття,

(b) чи це занадто ефективна форма мови, щоб бути відкинутою з такої причини?

153. Коли ви замислюєтесь зробити невелику справу або дрібну покупку, то

(a) зазвичай надовго про це забуваєте, або

(b) записуєте справи на папері, або

(c) завжди доводите задумку до кінця без нагадувань?

154. Ви частіше дозволяєте

(a) Вашому серцю керувати Вашою головою, або

(b) Вашій голові керувати Вашим серцем?

155. Слухаючи нову ідею, Ви більше стурбовані про те, щоб

(a) повністю її зрозуміти, або

(b) оцінити, правильна вона чи ні?

156. Вас пригнічує

(a) безліч різних турбот, або

(b) порівняно небагато?

157. Якщо Ви не схвалюєте дії свого друга, то Ви

(a) чекаєте і спостерігаєте, що трапиться далі, або

(b) робите чи говорите що-небудь з цього приводу?

158. На Вашу думку, що є гіршим недоліком:

(a) бути черствим, або

(b) бути нерозумним?

159. Коли виникає нова ситуація, яка суперечить Вашим планам, Ви намагаєтеся спочатку

(a) змінити плани, щоб пристосуватися до ситуації, або

(b) змінити ситуацію, щоб підлаштувати її під свої плани?

160. Ви вважаєте, що Ваші близькі знають, Вашу думку

(a) про більшість речей, або

(b) тільки якщо є особлива причина, щоб розповісти їм про це?

161. Коли Ви повинні зробити серйозний вибір, то

(a) майже завжди приходите до чіткого рішення, або

(b) іноді Вам так важко зважитися, що Ви не дотримуєтеся повністю жодної з альтернатив?

162. Щодо більшості питань Ви

(a) маєте цілком визначену думку, чи

(b) вважаєте за краще зберігати неупередженість?

163. Коли Ви краще пізнаєте людей, то найчастіше виявляється, що

(a) вони чимось розчаровують Вас, або

(b) Ваше знайомство вдосконалюється?

164. Якщо правда може виявитися неввічливою, Ви з більшою імовірністю скажете

(a) ввічливу брехню, або

(b) грубу правду?

165. Ви віддасте перевагу вести

(a) оригінальний спосіб життя, або

(b) традиційний спосіб життя?

166. Ви б вважали за краще обговорити значення

(a) більшості цих питань, або

(b) тільки декількох?

ОБРОБКА РЕЗУЛЬТАТІВ. Використання ключів-трафаретів.

Використовується 5 ключів-трафаретів:

- 1) E і I,
- 2) S і N,
- 3) T і F для чоловіків,
- 4) T і F для жінок,
- 5) J і P.

Порядок обробки:

1. Обчислення сирих балів.

Вираховується загальна вага відповідей по кожному полюсу чотирьох шкал:

1.1. На кожне запитання приймається одна відповідь (*тільки на 68 запитання можна відзначити відразу дві відповіді*). Є також два питання – 9 і 60, в яких відповідь b зараховується (1 бал), а відповідь c – не зараховується (0 балів).

1.2. Підраховуються відповіді. За відповідь нараховується 1 бал, якщо для неї на трафареті стоїть 1, і два бали, якщо на трафареті стоїть цифра 2.

На ключах вказано максимально можлива кількість балів по кожній перевазі.

1.3. Виводиться загальний бал по перевагам (приклад в таблиці 1).

1.4. Підраховуються переваги TF по ключу, що відповідає статі досліджуваного.

Ключ для чоловіків T має додатковий бал, який додається до суми відповідей випробуваного.

2. Конвертація сирих балів в оцінки переваг.

Оцінка переваги складається із букви, яка показує напрямок переваги і цифри, що показує силу переваги.

Щоб визначити букву, порівнюються бали за обома полюсами переваги. Більше число показує напрямок переваги і з нього впливає літерна частина переваги (наприклад, якщо E 17 і I 9, значить домінує E).

Щоб визначити цифру переваги, потрібно зробити наступне:

Відняти від більшого сирого балу менший і відзначити цю різницю в таблиці бланку (колонка 3). Потім потрібно звернутися до правої або лівої сторони таблиці переведення балів (наприклад, ліва сторона для J, права – для P). Знайти цифру, що відповідає отриманій різниці і по ній – оцінку переваги. Відзначити її в 6 колонці. Різниця, що дорівнює нулю, є тільки в колонках для I, N, F, P.

Приклад

Таблиця 1

Переваги	Бал	Різниця балів	Бал	Переваги	Оцінка переваг	Неперервна оцінка	Тип
E	19	13	6	I	25	75	ENTP
S	10	7	17	N	15	115	
T	25	18	7	F	35	65	
J	11	0	11	P	1	101	

3. Неперервні оцінки.

Неперервні оцінки є лінійним перетворенням оцінок переваг (див. приклад табл. 1, колонка 7):

– Для переваг E, S, T або J безперервна оцінка = 100 - цифра оцінки переваги;

– Для переваг I, N, F, P безперервна оцінка = 100 + цифра оцінки переваги

4. Відзначається літерна формула типу.

Ключі до MBTI, F (для жінок).

Шкали	E		I		S		N		T		F		J		P	
	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	ба	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал
	6a	1	6b	2	2b	1	2a	2	4b	1	26a	2	1a	2	1b	2
	15a	1	19a	1	11a	1	11b	1	26b	2	29a	1	13b	1	*9b	1
	19b	2	25b	1	17b	1	37b	2	29b	2	79b	2	20b	1	13a	1
	25a	1	33b	2	37a	1	53b	1	72a	2	81b	1	27a	2	20a	1
	33a	1	41a	1	53a	1	70a	2	79a	2	84a	1	35a	2	27b	1
	41b	2	47c	2	64a	2	76a	2	81a	1	86b	1	42b	1	35b	1
	47b	1	50b	2	70b	1	78b	1	84b	1	100 b	2	55a	2	42a	1
	50a	2	58a	1	73b	2	88b	1	86a	2	103 a	1	60a	1	49b	2
	58b	2	66b	1	76b	1	102 b	1	89b	2	105 b	2	68c	1	55b	2
	66a	1	87a	1	78a	2	104 b	2	91b	2	114 b	1	74a	2	*60 b	1
	77a	1	92b	2	88a	2	112 b	2	93b	1	122 a	1	85a	2	68a	1
	87b	2	95b	1	90a	1	115 a	2	100 a	1	147 a	2	94b	1	74b	2
	92a	1	106 a	1	98a	2	119 b	1	103 b	2	154 a	2	97a	1	85b	2
	106 b	1	116 b	1	102 a	2	128 b	2	105 a	1	158 a	2	99b	1	94a	2
	116 a	1	126 b	2	104 a	1	145 b	2	108 a	2			109 a	2	97b	1
	126 a	2	129 b	2	107 a	2	149 a	1	111 b	2			118 a	2	109 b	1
	134 a	1	134 b	2	117 a	1			114 a	2			124 a	1	113 a	1
	138 a	1	138 b	1	119 a	1			120 b	2			132 a	1	118 b	2
	148 a	2	148 b	2	121 a	1			133 a	1			151 a	1	132 b	2
	160 a	1	160 b	1	128 a	2			154 b	2			153 b	1	142 b	1
					140 b	1									151 b	1
					145 a	2									153 a	1
					149 b	2										

					165 b	1											

* На ці запитання за відповідь b або з нараховується тільки один бал.

Максимально можливі значення по кожній перевазі:

E = 27 I = 29

S = 34 N = 25

Для чоловіків: T = 33 F = 19

Для жінок: T = 33 F = 21

J = 28 P = 30

Ключі для жінок і чоловіків відрізняються тільки по перевагах T і F.

Ключі MBTI, F (для чоловіків).

Шкали	E		I		S		N		T		F		J		P	
	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал	номер ВІДПОВІД	бал
	6a	1	6b	2	2b	1	2a	2	4b	2	26a	2	1a	2	1b	2
	15a	1	19a	1	11a	1	11b	1	26b	2	29a	1	13b	1	*9b	1
	19b	2	25b	1	17b	1	37b	2	29b	2	79b	2	20b	1	13a	1
	25a	1	33b	2	37a	1	53b	1	72a	2	81b	1	27a	2	20a	1
	33a	1	41a	1	53a	1	70a	2	79a	1	84a	1	35a	2	27b	1
	41b	2	47c	2	64a	2	76a	2	81a	1	86b	2	42b	1	35b	1
	47b	1	50b	2	70b	1	78b	1	84b	1	100 b	1	55a	2	42a	1
	50a	2	58a	1	73b	2	88b	1	86a	2	103 a	1	60a	1	49b	2
	58b	2	66b	1	76b	1	102 b	1	89b	2	105 b	2	68c	1	55b	2
	66a	1	87a	1	78a	2	104 b	2	91b	2	111 a	1	74a	2	*60 b	1
	77a	1	92b	2	88a	2	112 b	2	93b	1	114 b	2	85a	2	68a	1
	87b	2	95b	1	90a	1	115 a	2	За пол	1	147 a	1	94b	1	74b	2
	92a	1	106 a	1	98a	2	119 b	1	100 a	1	154 a	1	97a	1	85b	2
	106 b	1	116 b	1	102 a	2	128 b	2	103 b	2	158 a	1	99b	1	94a	2

116 a	1	126 b	2	104 a	1	145 b	2	105 a	1			109 a	2	97b	1
126 a	2	129 b	2	107 a	2	149 a	1	108 a	2			118 a	2	109 b	1
134 a	1	134 b	2	117 a	1			111 b	2			124 a	1	113 a	1
138 a	1	138 b	1	119 a	1			114 a	2			132 a	1	118 b	2
148 a	2	148 b	2	121 a	1			120 b	2			151 a	1	132 b	2
160 a	1	160 b	1	128 a	2			133 a	1			153 b	1	142 b	1
				140 b	1			154 b	1					151 b	1
				145 a	2									153 a	1
				149 b	2										
				165 b	1										

* На ці запитання за відповідь b або з нараховується тільки один бал.

Числова частина оцінки переваги дорівнює різниці балів, знайденої шляхом вирахування меншого бала з більшого. Якщо літерна частина сирого балу – T, то потрібно відняти бал F від балу T, знайти цю різницю для T в таблиці переведення балів, і відзначити відповідну оцінку. Якщо літерна частина – це E, потрібно відняти бал для I з балу для E, і т.д. Використовується ліва частина таблиці переведення для знаходження оцінок переваг для E, S, T, J, а права частина – для I, N, F, P.

Таблиця переведення різниці між сирими балами в оцінку переваги і безперервну оцінку.

E, S, T або J			I, N, F або P		
Різниця балів	Оцінка переваги	Неперервна оцінка	Різниця балів	Оцінка переваги	Неперервна оцінка
1	1	99	0	1	101
2	3	97	1	3	103
3	5	95	2	5	105
4	7	93	3	7	107
5	9	91	4	9	109
6	11	89	5	11	111
7	13	87	6	13	113
8	15	85	7	15	115
9	17	83	8	17	117
10	19	81	9	19	119

11	21	79	10	21	121
12	23	77	11	23	123
13	25	75	12	25	125
14	27	73	13	27	127
15	29	71	14	29	129
16	31	69	15	31	131
17	33	67	16	33	133
18	35	65	17	35	135
19	37	63	18	37	137
20	39	61	19	39	139
21	41	59	20	41	141
22	43	57	21	43	143
23	45	55	22	45	145
24	47	53	23	47	147
25	49	51	24	49	149
26	51	49	25	51	151
27	53	47	26	53	153
28	55	45	27	55	155
29	57	43	28	57	157
30	59	41	29	59	159
31	61	39	30	61	161
32	63	37	31	63	163
33	65	35	32	65	165
34	67	33	33	67	167

По завершенні тестування випробуваному представляється буквене позначення типу (напр. ENTP), резюме та протокол відповідей.

Дослідник повинен мати доступ до таблиці результатів (приклад таблиця 1) і протоколу відповідей.